

HOTĂRÎRE
pentru aprobarea Planului național de acțiuni cu privire
la protecția copiilor rămași fără îngrijirea părinților
pentru anii 2010-2011

nr. 450 din 02.06.2010

Monitorul Oficial nr.87-90/519 din 04.06.2010

* * *

Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se aprobă Planul național de acțiuni cu privire la protecția copiilor rămași fără îngrijirea părinților pentru anii 2010-2011 (se anexează).
2. Se recomandă autorităților administrației publice locale să intensifice acțiunile de identificare și protecție a copiilor rămași fără îngrijirea părinților, în scopul asigurării respectării drepturilor acestora.
3. Acoperirea financiară a acțiunilor incluse în Planul menționat se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate în bugetele respective pentru organele responsabile de executarea acestora, precum și din alte surse, conform legislației.
4. Ministerele, alte autorități administrative centrale și autoritățile administrației publice locale vor asigura, în limitele competențelor atribuite, realizarea prezentei hotărâri și a acțiunilor incluse în Plan, raportînd anual, pînă la 1 februarie, Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, care va generaliza informațiile și va prezenta Guvernului, pînă la 1 martie, raportul integral privind realizarea hotărârii în cauză.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:

Ministrul muncii, protecției sociale și familiei

Valentina Buliga

Ministrul educației

Leonid Bujor

Ministrul sănătății

Vladimir Hotineanu

Chișinău, 2 iunie 2010.

Nr.450.

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului
nr.450 din 2 iunie 2010

PLANUL NAȚIONAL
de acțiuni cu privire la protecția copiilor rămași fără
îngrijirea părinților pentru anii 2010-2011

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Termenul de executare	Indicatorii de progres	Responsabili/parteneri
1	2	3	4	5

I. Ajustarea cadrului legislativ și normativ				
1.	Modificarea și completarea cadrului legislativ și normativ național cu prevederi privind responsabilizarea părinților, inclusiv celor plecați peste hotare, în ceea ce privește asigurarea respectării drepturilor copiilor	Trimestrul IV, 2010	Proiect elaborat	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației, Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Ministerul Sănătății, UNICEF, Organizația Internațională pentru Migrație
2.	Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului-tip al echipelor multidisciplinare pe lângă secțiile/direcțiile de asistență socială, precum și la nivel comunitar, în cadrul Sistemului Național de Referire, care să cuprindă pe lângă alte categorii vulnerabile asistate și copiii rămași fără îngrijirea părinților	2010	Proiect elaborat	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Afacerilor Interne, Organizația Internațională pentru Migrație
3.	Elaborarea și promovarea mecanismului de supervizare și monitorizare a activității comisiilor pentru protecția copilului aflat în dificultate, în scopul eficientizării procesului de prevenire a instituționalizării copiilor	Trimestrul III, 2010	Aprobarea mecanismului de supervizare și monitorizare a comisiilor aprobate	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
4.	Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului de activitate al autorităților tutelare din cadrul unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și nivelul al doilea	Trimestrul IV, 2010	Proiect elaborat	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
5.	Elaborarea și promovarea proiectului legii cu privire la evaluarea și acreditarea serviciilor sociale	2010-2011	Proiect elaborat	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
6.	Modificarea fișelor postului pentru lucrătorii din domeniile protecției copilului: protecție socială, sănătate, educație, justiție, organe interne în vederea cooperării în domeniul protecției copiilor rămași fără îngrijirea părinților	2010-2011	Fișa postului modificată	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne
II. Cadrul instituțional				
7.	Elaborarea și implementarea unui sistem automatizat de evidență a emigranților și a copiilor rămași fără îngrijirea părinților și facilitarea relaționării părinților cu copiii sau reîntoarcerii în țară a părinților, ai căror copii întâmpină dificultăți de adaptare, educație și îngrijire	Trimestrul IV, 2010	Sistem automatizat elaborat și implementat	Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Grăniceri
8.	Crearea și implementarea Sistemului informațional automatizat pentru protecția familiei și copilului	2011	Sistem informațional automatizat creat și implementat	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei

9.	Crearea Agenției Naționale pentru relațiile cu persoanele originare din Republica Moldova	2010	Agenție creată	
10.	Optimizarea și eficientizarea structurilor responsabile de protecția copilului la nivel comunitar din perspectiva unei abordări multidisciplinare	2011	Numărul de structuri instituite/funcționale	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Afacerilor Interne
11.	Dezvoltarea rețelei serviciilor de asistență socială la nivel comunitar pentru acordarea suportului familiilor în dificultate, în scopul prevenirii separării copiilor de mediul familial, precum și a serviciilor substitutive familiei – asistență parentală profesionistă, case de copii de tip familial	Permanent	Numărul de servicii create	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
12.	Acordarea asistenței și protecția copiilor rămași fără îngrijirea părinților plecați peste hotare, care necesită intervenție în situațiile de urgență/criză, în cadrul Centrului de asistență și protecție a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane din subordinea Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, precum și acordarea asistenței de scurtă și lungă durată prin intermediul echipelor multidisciplinare, luând în considerare necesitățile specifice	Permanent	Numărul de copii asistați	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Organizația Internațională pentru Migrație
13.	Elaborarea mecanismului de monitorizare și raportare a implementării Convenției cu privire la Drepturile Copilului în Republica Moldova	2010-2011	Mecanism elaborat	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Interne, UNICEF, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului

**III. Activități metodologice în domeniul formării
continue și de consolidare a capacităților**

14.	Abordarea problemelor copiilor rămași fără îngrijirea părinților în cadrul instruirilor organizate pentru specialiștii din domeniul protecției sociale	Permanent	Numărul de specialiști instruiți	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Organizația Internațională pentru Migrație
15.	Pregătirea unui grup de formatori naționali în domeniul identificării, protecției și asistenței copiilor rămași fără îngrijirea părinților și elaborarea modulelor de instruire pentru angajații structurilor teritoriale de asistență socială, pedagogi, psihologi, lucrători medicali, autoritățile tutelare din unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi, judecători, procurori, colaboratori ai poliției și grăniceri	2010-2011	Numărul de specialiști instruiți, module de instruire elaborate	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Procuratura Generală, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Grăniceri
16.	Desfășurarea instruirilor comune în	2010-2011	Numărul de specialiști	Ministerul Muncii, Protecției Sociale

	domeniul identificării, protecției și asistenței copiilor rămași fără îngrijirea părinților pentru angajații structurilor teritoriale de asistență socială, pedagogi, psihologi, lucrători medicali, autoritățile tutelare din unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi, judecători, procurori, colaboratori ai poliției, grăniceri, precum și în domeniul activităților de informare a persoanelor care îngrijesc copii rămași fără îngrijirea părinților, în ceea ce privește particularitățile psihoemoționale, de sănătate, dezvoltare și integrare socială ale acestora		instruiți	și Familiei, Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Justiției, Procuratura Generală, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Grăniceri, UNICEF, Organizația Internațională pentru Migrație, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului
17.	Implementarea mecanismelor de identificare a copiilor rămași fără îngrijirea părinților și sporirea capacităților echipelor multidisciplinare la nivel raional/comunitar pentru identificarea, referirea și asistența acestor copii	Permanent	Numărul de echipe instruite	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Serviciul Grăniceri, Procuratura Generală, Organizația Internațională pentru Migrație, UNICEF, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului
18.	Elaborarea Ghidului metodologic pentru profesioniștii în protecția drepturilor copilului în domeniul integrării psihosociale a copiilor rămași fără îngrijirea părinților, inclusiv a copiilor migranților	2011	Numărul de ghiduri distribuite	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului
19.	Instruirea conducătorilor de cercuri și cluburi după interese privind integrarea psihosocială a copiilor rămași fără îngrijirea părinților în urma migrației părinților, prin intermediul activităților de timp liber	Trimestrele III-IV, 2010 – trimestrele I-IV, 2011	Numărul de persoane instruite	Ministerul Educației, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului
IV. Acțiuni de sensibilizare				
20.	Inițierea unei campanii de sensibilizare a opiniei publice față de importanța suportului pentru creșterea și dezvoltarea copiilor rămași fără îngrijirea părinților, existența serviciilor sociale disponibile și responsabilităților părinților, comunităților și instituțiilor	2010-2011	Campanie lansată	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Organizația Internațională pentru Migrație, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului
21.	Organizarea și desfășurarea orelor (cu difuzarea filmelor) în instituțiile de învățământ preuniversitar pentru cadrul didactic și elevi cu genericul: "Familia – mediul cel mai potrivit pentru îngrijirea și dezvoltarea copilului", "Situția copiilor ai căror părinți sînt plecați peste hotare", "Noi	2010-2011	Numărul orelor desfășurate	Ministerul Educației, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Serviciul Grăniceri, UNICEF, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile

	și legea”, “Securitatea la trafic”, “O viață fără droguri și alcool”, “Prevenirea violenței față de copii”			Copilului
22.	Sensibilizarea membrilor familiilor care sînt sau pot fi afectați de migrație (afît cei rămași în Moldova, cît și cei plecați, sau care intenționează să plece peste hotare), prin: - responsabilizarea părinților care intenționează să migreze în scopul garantării situației celei mai bune și sigure pentru copiii lor; - realizarea unei campanii de sporire a conștientizării în statele de destinație cu privire la efectele sociale negative ale migrației asupra legăturilor familiale, în cadrul diasporei moldovenești și a comunităților gazdă, inclusiv prin elaborarea, producerea și diseminarea de materiale informaționale	2011	Numărul de familii asistate, campanie lansată	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Organizația Internațională pentru Migrație, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului
23.	Oferirea mass-media a informației și datelor cu privire la situația copiilor rămași fără îngrijirea părinților	2010-2011	Numărul de organe mass-media informate	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației, Ministerul Afacerilor Interne, UNICEF, Organizația Internațională pentru Migrație
24.	Susținerea apariției unei emisiuni la radio, pentru a discuta problema copiilor rămași fără îngrijirea părinților, inclusiv celor ai căror părinți sînt plecați peste hotare. Crearea unui site interactiv dedicat acestei probleme	2010-2011	Emisiune lansată și site creat	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației, UNICEF, Organizația Internațională pentru Migrație, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului
25.	Reintroducerea educației în baza deprinderilor de viață în contextul conceptului de Dezvoltare Timpurie a Copilului, a Inițiativei Școlilor Prietenoase Copiilor și altor inițiative legate de revizuirea programului școlar	2011	Disciplina “Deprinderi de viață” reintrodusă în programul școlar	Ministerul Educației, UNICEF
26.	Elaborarea și difuzarea materialelor informative: - adaptate pentru copiii de vîrste diferite, privind specificul vieții independente, comunicarea cu părinții și semenii lor, prevenirea comportamentelor riscante, serviciile unde se pot adresa; - adaptate pentru părinți, privind pregătirea copilului pentru plecarea părinților, eventualele consecințe ale despărțirii de copil, comunicarea cu copilul de la distanță, dezvoltarea abilitărilor de viață independentă etc.;	2010-2011	Numărul de materiale distribuite	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului, Organizația Internațională pentru Migrație

	- adaptate pentru tutorii și îngrijitorii copiilor migranților, privind cadrul legal, particularitățile de dezvoltare ale copilului, oferirea suportului psihosocial, comunicarea cu copilul și prietenii lui, menținerea relațiilor cu părinții și familia etc.			
V. Asistența și acțiuni de profilaxie				
27.	Ținerea evidenței de către medicul de familie a copiilor rămași fără îngrijirea părinților și realizarea unui examen medical profilactic complex a acestor copii, inclusiv cu implicarea specialiștilor de profil	2010	Numărul de copii asistați	Ministerul Sănătății
28.	Elaborarea planurilor individualizate de recuperare a copiilor bolnavi, inclusiv în instituțiile de reabilitare	2010	Planuri elaborate	Ministerul Sănătății
29.	Determinarea grupului-țintă pentru implicarea acestora în programele educaționale și informaționale în vederea micșorării riscului de îmbolnăvire prin alcoolism cronic, narcomanie, boli cu transmisie sexuală și prevenirea sarcinilor nedorite	Permanent	Numărul copiilor implicați în programe	Ministerul Sănătății, Ministerul Educației
30.	Crearea motivațiilor negative față de bolile cu transmisie sexuală, consumul de alcool, droguri și alte substanțe psihotrope, prin intensificarea măsurilor de informare	Permanent	Numărul de măsuri informative	Ministerul Sănătății, Ministerul Educației
31.	Promovarea sportului și modului sănătos de viață în rândul copiilor, inclusiv copiilor rămași fără îngrijirea părinților	Permanent	Numărul copiilor implicați	Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Educației
VI. Măsuri de prevenire a delinvenței juvenile				
32.	Includerea în statele de organizare ale instituțiilor rezidențiale și de învățământ preuniversitar a funcției de psiholog școlar, în scopul susținerii copiilor rămași fără îngrijirea părinților, precum și a funcției de psiholog în cadrul serviciilor minori ale comisarariatelor de poliție, pentru respectarea drepturilor copiilor în procesul de audiere a persoanelor minore bănuite, învinuite, victime sau martori ale infracțiunilor	Începând cu anul de învățământ 2010	Funcții incluse, numărul de copii asistați	Ministerul Educației, Ministerul Afacerilor Interne
33.	Dezvoltarea de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea a serviciilor sociale specializate pentru copiii victime ale violenței și abuzului, precum și pentru copiii abuzatori	2011	Numărul de servicii specializate asistate	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Sănătății, autoritățile administrației publice, locale de nivelul al doilea, UNICEF

34.	Diversificarea și susținerea logistică a serviciilor/activităților de timp liber pentru copii, pornind de la interesele și particularitățile copiilor rămași fără îngrijirea părinților, în scopul integrării sociale ale acestora	2010-2011	Numărul de copii implicați în activități	Ministerul Educației, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Organizația Internațională pentru Migrație, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului
35.	Efectuarea unui studiu de fezabilitate privind dezvoltarea rețelei de camere de audiere a minorilor – victime și martori ale infracțiunilor	2010-2011	Studiu efectuat	Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne
36.	Înființarea instituțiilor de detenție cu regim deschis pentru minorii aflați în conflict cu legea, a instituțiilor speciale de învățământ și de reeducare sau curative și de reeducare, pentru copiii care au comis infracțiuni, dar sînt eliberați de răspundere sau de pedeapsă penală	2011	Numărul de instituții înființate	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Educației, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei

VII. Alte acțiuni

37.	Realizarea unei cercetări calitative comprehensive pentru identificarea necesităților specifice și primordiale ale copiilor lăsați fără îngrijirea membrilor de familie plecați peste hotare, în scopul stabilirii reperelor pentru realizarea unor politici eficiente, bazate pe date empirice	Trimestrul IV, 2010 – trimestrul I 2011	Raport privind rezultatele cercetării	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Organizația Internațională pentru Migrație, UNICEF
38.	Studierea practicilor înregistrate de alte state în domeniul protecției copiilor rămași fără îngrijirea părinților	Trimestrul III, 2010	Informație prezentată	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
39.	Promovarea modelelor migraționale alternative în scopul reducerii impactului negativ al migrației asupra familiilor	2011	Numărul de persoane plecate în mod legal la muncă peste hotare, avînd posibilitatea de a reveni cu regularitate, acorduri privind migrația de muncă	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Organizația Internațională pentru Migrație
40.	Negocierea și semnarea acordurilor bilaterale în domeniile asigurării sociale a migranților moldoveni peste hotare cu țările de destinație	Permanent	Numărul de acorduri semnate	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Organizația Internațională pentru Migrație
41.	Dezvoltarea abilităților de gestionare economică a tinerilor (copiii migranților și membrii familiilor lor), prin intermediul instruirilor și susținerii ideilor de afaceri	2011	Numărul de persoane asistate	Ministerul Economiei, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Organizația Internațională pentru Migrație

VIII. Acțiuni la nivel comunitar

42.	Stimularea și ghidarea participării active a	Permanent	Numărul de activități	Ministerul Educației, Ministerul
-----	--	-----------	-----------------------	----------------------------------

	elevilor la viața comunității prin implicarea lor în programe comunitare, activitățile de voluntariat, grupurile de sport, asistența socială, parteneriatele cu ONG-urile		realizate	Tineretului și Sportului, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, autoritățile administrației publice locale
43.	Fondarea cercurilor de interese	Permanent	Numărul de cercuri fondate	Ministerul Educației, autoritățile administrației publice locale
44.	Organizarea odihnei și întremarea sănătății copiilor rămași fără îngrijirea părinților	2010-2011	Numărul de copii încadrați	Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației